

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ЮРИДИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра политологии

ОГАРЁВ

Евгений Юрьевич

**БИОГРАФИЧЕСКОЕ ИИСЛЕДОВАНИЕ ПОЛИТИЧЕСКИХ
ЛИДЕРОВ (НА ПРИМЕРЕ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ И
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН)**

Дипломная работа

Научный руководитель:

кандидат исторических наук,

доцент

Слуцкая Людмила Владимировна

Допущена к защите

«__» 2025 г.

Заведующий кафедрой

Доктор политических наук, профессор

Антанович Нина Арсеньевна

Минск, 2025

ОГЛАВЛЕНИЕ

РЕФЕРАТ.....	3
РЭФЕРАТ.....	4
SUMMARY.....	5
ВВЕДЕНИЕ.....	6
ГЛАВА 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ БИОГРАФИЧЕСКОГО ИССЛЕДОВАНИЯ ПОЛИТИЧЕСКИХ ЛИДЕРОВ	8
1.1 Аналитический обзор и методы по теме исследования.....	8
1.2 Концептуальные подходы к изучению политического лидерства в современной политической науке.....	16
1.3 Факторы формирования политического лидерства в постсоветском пространстве.....	22
ГЛАВА 2. СТАНОВЛЕНИЕ И РАЗВИТИЕ ПОЛИТИЧЕСКОГО ЛИДЕРСТВА В РЕСПУБЛИКЕ БЕЛАРУСЬ	31
2.1 Институт президентства и формирование системы политического лидерства в Республике Беларусь.....	31
2.2 Биографический анализ политических лидеров Республики Беларусь.....	38
ГЛАВА 3. ПОЛИТИЧЕСКОЕ ЛИДЕРСТВО В РЕСПУБЛИКЕ КАЗАХСТАН: СРАВНИТЕЛЬНЫЙ ПОДХОД.....	47
3.1 Ставление института политического лидерства в Казахстане.....	47
3.2 Биографическое исследование политических лидеров Казахстана.....	54
ЗАКЛЮЧЕНИЕ	63
СПИСОК ИСПОЛЬЗОВАННЫХ ИСТОЧНИКОВ.....	65

РЕФЕРАТ

Объем работы: 74 страницы, 88 использованных источников.

Ключевые слова: ПОЛИТИЧЕСКОЕ ЛИДЕРСТВО, БИОГРАФИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ, РЕСПУБЛИКА БЕЛАРУСЬ, РЕСПУБЛИКА КАЗАХСТАН, ПОСТСОВЕТСКОЕ ПРОСТРАНСТВО.

Объект исследования: политическое лидерство как социально-политический феномен.

Цель исследования: провести сравнительный анализ политического лидерства в Республике Беларусь и Республике Казахстан на основе биографического подхода для выявления общих закономерностей и национальных особенностей.

Методология исследования: общенакальные методы (анализ, синтез, сравнение, обобщение) и специальные методы политологии (биографический метод, институциональный подход, системный подход, сравнительный метод, контент-анализ, метод исторической реконструкции). Комплексное применение указанных методов позволяет всесторонне исследовать биографические аспекты политического лидерства в Республике Беларусь и Республике Казахстан.

Научная новизна исследования: в работе впервые проведен комплексный сравнительный анализ политического лидерства в Республике Беларусь и Республике Казахстан с применением биографического подхода. Выявлены общие закономерности и национальные особенности формирования политического лидерства на постсоветском пространстве на примере двух государств. Определены ключевые факторы, влияющие на становление института политического лидерства в условиях трансформации политических систем. Разработана типология политических лидеров, учитывающая специфику постсоветского контекста и национальные особенности политической культуры.

Полученные в ходе исследования выводы могут быть использованы для прогнозирования политических процессов в Республике Беларусь и Республике Казахстан, а также для разработки рекомендаций по совершенствованию механизмов взаимодействия политических лидеров и общества.

Дипломная работа является самостоятельно выполненным исследованием.

РЭФЕРАТ

Аб'ём працы: 74 старонакі, 88 выкарыстанных крыніц.

Ключавыя слова: ПАЛІТЫЧНАЕ ЛІДАРСТВА, БІЯГРАФІЧНЫ АНАЛІЗ, РЭСПУБЛІКА БЕЛАРУСЬ, РЭСПУБЛІКА КАЗАХСТАН, ПОСТСАВЕЦКАЯ ПРАСТОРА.

Аб'ект даследавання: палітычнае лідарства як сацыяльна-палітычны феномен.

Мэта даследавання: правесці параўнальны аналіз палітычнага лідарства ў Рэспубліцы Беларусь і Рэспубліцы Казахстан на аснове біяграфічнага падыходу для выяўлення агульных заканамернасцяў і нацыянальных асаблівасцяў.

Метадалогія даследавання: агульнанавуковыя метады (аналіз, сінтэз, параўнанне, абагульненне) і спецыяльныя метады паліталогіі (біяграфічны метад, інстытуцыянальны падыход, сістэмны падыход, параўнальны метад, кантэнт-аналіз, метад гістарычнай рэканструкцыі). Комплекснае прымяненне ўказанных метадаў дазваляе ўсебакова даследаваць біяграфічныя аспекты палітычнага лідарства ў Рэспубліцы Беларусь і Рэспубліцы Казахстан.

Навуковая навізна даследавання: у работе ўпершыню праведзены комплексны параўнальны аналіз палітычнага лідерства ў Рэспубліцы Беларусь і Рэспубліцы Казахстан з прымяненнем біяграфічнага падыходу. Выяўлены агульныя заканамернасці і нацыянальныя асаблівасці фарміравання палітычнага лідерства на постсавецкай прасторы на прыкладзе дзвюх дзяржаў. Вызначаны ключавыя фактары, якія ўпłyваюць на станаўленне інстытута палітычнага лідерства ва ўмовах трансфармацыі палітычных сістэм. Распрацавана тыпалогія палітычных лідераў, якая ўлічвае спецыфіку постсавецкага кантэксту і нацыянальныя асаблівасці палітычнай культуры.

Атрыманыя ў ходзе даследавання высновы могуць быць выкарыстаны для прагназавання палітычных працэсаў у Рэспубліцы Беларусь і Рэспубліцы Казахстан, а таксама для распрацоўкі рэкамендацый па ўдасканаленні механізмаў узаемадзеяння палітычных лідараў і грамадства.

Дыпломнай праца з'яўляецца самастойна выкананым даследаваннем.

SUMMARY

Scope of work: 74 pages, 88 sources used.

Keywords: POLITICAL LEADERSHIP, BIOGRAPHICAL ANALYSIS, REPUBLIC OF BELARUS, REPUBLIC OF KAZAKHSTAN, POST-SOVIET SPACE.

Object of research: political leadership as a socio-political phenomenon.

Purpose of the research: to conduct a comparative analysis of political leadership in the Republic of Belarus and the Republic of Kazakhstan based on a biographical approach to identify common patterns and national characteristics.

Research methodology: general scientific methods (analysis, synthesis, comparison, generalization) and special methods of political science (biographical method, institutional approach, system approach, comparative method, content-analysis, method of historical reconstruction). The comprehensive application of these methods allows for a thorough investigation of the biographical aspects of political leadership in the Republic of Belarus and the Republic of Kazakhstan.

Scientific novelty of the research: for the first time conducted a comprehensive comparative analysis of political leadership in the Republic of Belarus and the Republic of Kazakhstan using a biographical approach. General patterns and national characteristics of the formation of political leadership in the post-Soviet space are revealed using the example of two states. Key factors influencing the formation of the institution of political leadership in the context of the transformation of political systems are determined. A typology of political leaders is developed that takes into account the specifics of the post-Soviet context and national characteristics of political culture.

The findings of the study can be used to predict political processes in the Republic of Belarus and the Republic of Kazakhstan, as well as to develop recommendations for improving the mechanisms of interaction between political leaders and society.

The thesis is an independently performed research.